

Secretariaat: Parallelweg 68
5688 VP Oirschot
Tel.: 0499 572559
E-mail: s.beo@hotmail.com
Website: www.sbeo.nl

Bestuursperiode 2026 – 2028

Naar een aantrekkelijk en toekomstgericht erfgoedklimaat

Al twintig jaar zet Stichting Behoud Erfgoed Oirschot (SBEO) zich in voor het behoud en de bescherming van het stedenbouwkundige, architectonische en landschappelijke erfgoed in Oirschot en in de kernen van Spoordonk, en Oost-, West- en Middelbeers. In deze periode is het besef voor erfgoed toegenomen. Erfgoed leeft in Oirschot!

De fusie met de gemeente Best en de ontwikkeling van de Brainport regio vragen, mede waar het om erfgoed gaat, om duidelijke keuzes, onderscheidend vermogen en zorgvuldige afwegingen.

Om de waarde van het bijzondere erfgoed in Oirschot ook naar de toekomst te kunnen borgen en te versterken en de identiteit als erfgoedgemeente met meer dan 350 monumenten verder te bekrachtigen heeft SBEO voor de komende bestuursperiode zeven aanbevelingen op papier gezet.

7 aanbevelingen voor het versterken van de erfgoedidentiteit

Gemeente - medewerkers en besluitvorming

Erfgoedbesef hangt nauw samen met duiding, kennis en met verbinding. Neem nieuwe medewerkers mee en/of biedt een verkorte introductie Oirschotlogie aan. Streef naar meer integrale samenwerking tussen afdelingen. Maak zichtbaar welke richtlijnen er zijn en welk beleid wordt gevoerd. Voorkom dat bestaande regels en richtlijnen worden veronachtzaamd. Zorg voor adequate handhaving.

Wees als gemeente dienstbaar naar de gemeenschap, laat zien welke meerwaarde grote projecten hebben en welke waarde de gemeente hanteert voor het cultureel erfgoed. Steun en beloon initiatieven uit de samenleving. Biedt waar mogelijk ambtelijke ondersteuning. Breng de portefeuille Erfgoed & Monumentenbeleid onder bij een wethouder met ambitie en passie voor erfgoed.

Monumenten

Zorg dat de monumentenlijst wordt aangevuld; verschillende cultuurhistorisch waardevolle panden en gebieden lopen risico omdat ze geen beschermde monumentenstatus hebben. De Omgevingsdienst Zuid Oost Brabant (ODZOB) hanteert een actuele Erfgoedkaart.

Probeer actief monumenteneigenaren tegemoet te komen. Overweeg kortingen of kwijtschelding van de WOZ waarde en legeskosten bij verbouwingen of zorg voor een hypotheek-garantie.

Woningbouw

Wacht met het afgeven van sloopmeldingen tot er een goedgekeurde vergunning ligt. Zorg voor regie bij nieuwbouwprojecten en leg deze niet bij marktpartijen. Bewaak zelf de kwaliteit in masterplannen en selecteer vervolgens de ontwikkelaar. Geef duurzaamheid en kwaliteit voorrang boven kwantiteit. Koppel omgevingsfactoren en ontwikkelingen, ook bij inbreidingslocaties.

Houd bij nieuwe ontwikkelingen rekening met de cultuurhistorische waarde van het gebied. Betrek omwonenden en erfgoedinstanties in een vroeg stadium. Wees transparant en hanteer een democratische besluitvorming.

Stop met het bouwen van "Ruimte voor Ruimte" kavels. Dit geeft verrommeling en laat geen ruimte voor landschappelijke kwaliteitswinst. Ondersteun agrariërs bij landschapsontwikkeling en geef voorrang aan het ontwikkelen van knoopen met erfwoningen in plaats van vakantiewoningen en camperplaatsen. Zorg dat zorgwoningen goed worden ingepast en aangeplant.

Herbestemming – met het verleden vooruit

Erfgoed biedt kansen voor de woningmarkt, energietransitie en klimaatverandering. Zet daarom in op transformatie, splitsing en renovatie van bestaande gebouwen, dat levert woningen op en is duurzamer dan bouwen in het groen. Hiermee kunnen besparingen gehaald worden op energie, materiaal en CO₂-uitstoot. Erfgoed kan bijdragen aan een meer circulaire economie.

Buitengebied

Draag zorg voor een mooi buitengebied. Zorg voor adequaat onderhoud van zandpaden (schaaf regelmatig af) in plaats van het storten van puin, granulaat of terrastab. Stel een reclameverordening vast. Betrek Groenplatform Oirschot vooraan in de planvorming voor groen in de dorpskernen en het buitengebied.

Groenbeleid

Naast 'erfgoed' is 'groen' een belangrijke kernkwaliteit van Oirschot. Niet voor niets komt dit steeds terug in de branding van Oirschot. Toch sneuvelt het vaak bij planontwikkeling. Compenseer waar mogelijk. Zorg voor een brede afweging, lange termijn doelen en een gemeentelijke bomenboekhouding.

Zorg voor compensatie bij bomenkap op particuliere gronden. Zorg voor goede overgangsafspraken naar een nieuwe Bomenverordening. Kijk waar afspraken uit het Eindhovens Model overgenomen kunnen worden. Maak een nieuw laanbomenherstelplan. Administreer bomenkap, herplant en handhaaf.

Koester en verbeter de bossen, houtopstanden, bolle akkers, zandpaden, beeklopen. Maak projecten natuurinclusief en composteer gekapt groen gedurende de projectduur en zo dichtbij als mogelijk. Maak gebruik van en betrek (lokale) natuurorganisaties bij het Groenbeleid.

Stimuleer erfgoed- en natuureducatie

De kerndoelen van ons onderwijs verplichten scholen om cultureel en landschappelijk erfgoed in de omgeving te betrekken in hun onderwijs. Maak ICC-ers duidelijk dat de gemeente beschikt over stimuleringsmiddelen. Zorg voor een goed aanbod aan erfgoededucatie. Ontwikkel voedselbossen in de buurt van scholen. Verbind leerlingen met hun omgeving.

Zet in op erfgoedbesef en identiteit en bouw aan een toekomstbestendig

“OIRSCHOT MONUMENT IN HET GROEN”